

Karolina Světlá
Černá divizna

Osnova :

1. Informace o autorovi
2. Informace o díle
3. Ukázka z díla
4. Dodatky
5. Použitá literatura a zdroje

Johanna Rottová je píše známá pod svým pseudonymem Karolina Světlá. Žila v letech 1830 – 1899. Pocházela ze zámožné rodiny Rottů. Byla česká spisovatelka, považována za zakladatelku českého románu. Patřila do skupiny májovců. Jako svůj vzor měla Boženu Němcovou. Prvotně psala romány z pražského prostředí, později z Podještědí, neboť se tam provdala za učitele češtiny. Dokázala se domluvit kromě češtiny i německy a francouzsky. Roku 1878 dostala oční chorobu, a tak musela svá díla diktovat. Byla to feministka. Působila i jako novinářka, jejímž hlavním tématem bylo postavení ženy ve společnosti.

Děj je situován do hor kolem libereckého Ještědu. Hlavní postavou je zde mladý Kosmas, který žije se svou matkou na samotě. Kosmas se stejně jako jeho zesnulý otec zajímá o bylinkářství a čarodějnictví, pomocí nichž pak léčil lidi. Kosmaska by chtěla syna oženit, neboť myslela, že se umoudří a bude přístupnější. Kosmas si chtěl uvařit lektvar, pomocí něhož by se stal nesmrtelným a přešel zpět k andělům. K tomu ale potřeboval černou diviznu, kterou al mohla utrhnout pouze ženská ruka, na kterou nesáhl z lásky žádný muž. Když mu začala matka nutit dívku Borinku a vyprávět Kosmasovi, že dívka myslí jen na něho a ještě se nedotkla žádného mládence, tak Kosmas na sňatek přistoupil. Matka tedy vyjednala svatbu. Kosmas se s ní tedy oženil, ale byl na ní po celý rok ošklivý, ani se nezasmál a nemluvil sní. Po čase trochu změknu a začal Borince dávat práci. Po roce na den přesně – na noc Sedmi bratrů, v dnu jediném, kdy se může vařit lektvar, po kterém toužil poslal Borinku pro diviznu. Borinka se stále nevracela a Kosmas se o ní pomalu začínal bát. Nakonec ho vše přemohlo a vydal se jí hledat na místo, kde rostla divizna. Kosmas našel Borinku ležící na zemi pod srázem s diviznou v ruce. Popadl ho strach o Borinku a běžel k ní. Divizny si ani nevšiml a vzal Borinku do náruče a pokropil jí lékem, který ji probral. Už nechtěl být nesmrtelný. Chtěl s Borinkou jenom žít, miloval ji.

Ukázka z díla :

Prudce ze sebe strhl kazajku, sroloval ji jako podušku a naklonil se k Borince, aby kazajku opatrně vsunul pod její hlavu. Jak bylo její čelo studené, když o ně zavadil rukou, tak studené, že v něm z toho počalo srdce také ledovatět! Tu cosi cinklo a zalesklo se mu u nohou. Z jeho kazajky se vykutálela malá kovová lahvička s balzámem. Při svých cestách ji nosíval při sobě, aby měl čím křísit nemocné nebo raněné, kteří byli ve mdlobách. Rychle po lahvičce sáhl, aby ovlažil Borinčiny skráně. Přece jenom byl kořenářem jak náleží dovedným. Balzám zapůsobil skvěle, Borinka zvolna otvírala oči. Div že se Kosmas nezaknul, tak v něm srdce zaburácelo. Borinka se namáhavě vzpamatovávala. Patrně nevěděla, kde je a jak se sem dostala. Chtěla se vzchopit, rozhlédnout se, ale stále znova jí klesala hlava. Opět zavřela oči, při čemž zašeptala jako ve snu: „Bylo to krátké, ale zato krásné.“ „Co?“ ztichounka se ozval Kosmas a sklonil se ní ještě níž, aby zachytil její odpověď. Jeho hlasem se v ní patrně probouzelo vědomí. Znaveně k němu vzhledla a zajisté jej poznala, neboť se pousmála, jak se asi usmívají jen andělé. „Co bylo krátké, ale krásné?“ tázal se znova, všechen omráčený její slabostí. „To moje s tebou přebývání,“ zašeptalo jí na rtech.

Myslel, že se přeslechl, nebo že Borinka následkem těžkého pádu blouzní. „Není možné, abys mluvila pravdu,“ říkal jí kající. A v té chvíli zoufal nade vším, čím ji kdy zarmoutil, urazil, schválně pokořil. „Co jsi tady vedle mě, bohapustého divocha, měla?“ „Všecko,“ znova vzdychla, a víčka jí zase pokryla zemdlené oči, ústa se však nepřestávala usmívat. Tím slovem se splnilo, po čem Kosmasova matka tolik bažila: Borinka změnila jejího syna nejen pro tu chvíli, nýbrž pro všechny příští časy. Kosmasovi se zdálo, že mu jeho mladá žena, k níž se ještě ráno nechtěl hlásit, náhle učarovala. Neboť jak by jinak bylo možné, že každá jiná touha z něho opadla a že v něm zůstala jediná, zato však nepřemožitelná, totiž aby s ní mohl zemřít a odpočívat v jednom hrobě, hlavně však, aby s ní mohl trávit život donekonečna dlouhý. Už neuvažoval, co dělá a čeho se vzdává nejen nanovo pro celý rok, nýbrž na věky věkův. Nepřijal diviznu, kterou se mu snažila podat, nevšímal si, že jí vypadla z umdlené ruky a že on ji rozšlapuje, pozdvihl k sobě její hlavu a políbil ji na ústa. Zdálo se mu při tom, že pije z pramene té pravé nesmrtelnosti - do jiné, která nepryští z lásky, z její lásky, že pranic není. A takový vyhlášený čaroděj to přece musel vědět.

Krátká povídka z Podještědí. Ilustrovaná. Přepsaná do nynější srozumitelné češtiny.

Literatura a zdroje : kniha Černá divizna

http://cs.wikipedia.org/wiki/Karol%C3%ADna_Sv%C4%Btl%C3%A1